

pieļaujama projektiem, kuri būtiski ietekmē ārsta darba tiesiskos aspektus un paredz pacientu pamattiesību ierobežošanu.

LĢĀA iebilst pret Noteikumu projektos paredzētajiem grozījumiem vairāku iemeslu dēļ:

- 1) LĢĀA patstāvīgi ir sekojusi vienotās veselības nozares elektroniskās informācijas sistēmas (turpmāk tekstā – VIS) izstrādes un ieviešanas procesam. Informācija, ko LĢĀA līdz šim ir saņēmusi par VIS darbību un tās drošību, neļauj pārliecināties vai un tieši kā pacientu sensitīvie dati tiks aizsargāti. LĢĀA nav ziņu vai un ar kādiem tehniskiem līdzekļiem VIS tiks aizsargāti tie pacientu reģistru dati, kas ir īpaši sensitīvi, proti, narkoloģisko pacientu, pacientu ar garīga rakstura slimībām traucējumiem u.c. dati. LĢĀA ieskatā nav pieļaujams, ka sistēmas darbības uzsākšanas sākumā un līdz brīdim, kamēr nav iegūta nepieciešamā informācija par VIS darbību un drošību, valsts pieprasa, lai ārsti ievadītu apjomīgu un īpaši sensitīvu pacienta informāciju šajā sistēmā. LĢĀA ieskatā informācija, kas nepieciešama, lai valsts nodrošinātu statistisku par noteiktām saslimšanām, ir jāturpina vest līdz šim esošajā kārtībā. Par pacientu reģistru datu pievienošanu VIS ir jālemj pēc tam, kad: 1) būs izvērtēti visi riski pacientu pamattiesībām un izdarīti pacientu aizsardzībai nepieciešamie grozījumi normatīvajos aktos; 2) būs izvērtēta VIS darbības kvalitāte, efektivitāte likumā norādīto mērķu sasniegšanai un datu drošība; 3) ārsti būs zinoši un pieredzējuši e-darbnespējas un e-recepšu lietošanā.
- 2) Jānorāda, ka MK noteikumu projekta pielikums Nr.19 pieprasa ievadīt datus ne tikai par pacientu, bet arī par trešajām personām. Tāpēc šādu datu ievadīšana VIS ir speciāli jāreglamentē un jāgarantē, ka tā ir atbilstoši aizsargāta. Nav pieļaujams, ka tos var apstrādāt visi, kas būs iesaistīti konkrētā pacienta ārstēšanā, kā tas tiek pieļauts saskaņā ar grozījumos noteikto.
- 3) LĢĀA iebilst pret MK noteikumu Nr.134 32. punktā paredzētajiem grozījumiem jeb to, ka paredzētās iespējas (realizēt tiesības) tiktu ierobežotas (Noteikumu projekta 39.¹ punkts). Ja valsts pieprasa, lai ārsti un ārstniecības iestādes ievada nozīmīgu pacienta datu apjomu, tad vienlaikus valstij ir jāgarantē, ka pacients var realizēt tiesības aizliegt pieeju datiem atsevišķām ārstniecības iestādēm un atsevišķām ārstniecības personām, visiem vai atsevišķiem veselības informācijas sistēmā uzkrātajiem datiem. Ja pacientu tiesību īstenošanai nav uzbūvēti nepieciešamie tehniskie līdzekļi, tad MK noteikumi jāgroza tā, lai neierobežotu pacienta tiesības. LĢĀA aicina izstrādāt grozījumus aplūkojamos noteikumos un paredzēt, ka pacienta dati, izņemot e-darbnespējas lapu un e-recepti valsts kompensējamajiem medikamentiem, VIS tiek nodoti saskaņā ar pacienta izteiktu informētu piekrišanu un pacienta norādītā apjomā.